

ข้อเสนอขององค์กรอิสระต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.)

โชคสุข กรกิตติชัย
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ได้เปิดกว้างในการรับฟังข้อมูลจากทุกภาคส่วนรวมถึงการพบอดีตนายกรัฐมนตรี รวมทั้งเชิญองค์กรอิสระมาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ ตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม 2558 ที่ผ่านมา โดยองค์กรอิสระได้ให้ข้อเสนอหรือความเห็นจากผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) โดยสรุปดังต่อไปนี้

องค์กรอิสระ	ข้อเสนอแนะ
ผู้ตรวจการแผ่นดิน	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="798 866 1414 1086">1. อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ควรกำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ มิใช่ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มิฉะนั้น จะเกิดข้อถกเถียงว่า อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินทำเรื่องใด<li data-bbox="798 1088 1414 1422">2. ควรมีมาตรการบังคับใช้หน่วยงานของรัฐ ให้ปฏิบัติตามผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยตั้งคณะกรรมการสอบวินัยขึ้นมาสอบว่า หน่วยงานนั้น ๆ กระทำผิดแบบใด ซึ่งจะเป็นการทำให้หน่วยราชการให้ความสนใจในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน<li data-bbox="798 1424 1414 1534">3. ผู้ตรวจการแผ่นดินควรแยกการทำงานออกจาก คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)<li data-bbox="798 1536 1414 1803">4. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน หรือ ขอบเขตการทำงาน อำนาจหน้าที่ระบุในรัฐธรรมนูญ ปี 2550 และ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ ยังมีช่องโหว่บางเรื่องที่ทำให้บางองค์กรไม่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ตรวจการแผ่นดิน เช่น<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="798 1805 1414 1960">- กรณี กสทช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ผู้ตรวจการแผ่นดินตรวจสอบไม่ได้ เมื่อมีผู้ร้องเรียนว่า กสทช. ไม่ชอบ

องค์กรอิสระ	ข้อเสนอแนะ
	<p>- กรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อยู่ภายใต้การตรวจสอบ โดยเฉพาะจริยธรรม แต่เรื่องการปฏิบัติ ไม่ได้รับการตรวจสอบ เพราะมีกฎหมายอื่นมารองรับ ทำให้ตรวจสอบไม่ได้ในกรณีใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ</p> <p>- กรณี สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) แต่งตั้งเครือข่าย มาปฏิบัติหน้าที่ถือว่า มีผลประโยชน์ทับซ้อน ปรากฏว่า ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า สปช. ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงไม่ต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ทำให้การวินิจฉัยเรื่อง สปช. แต่งตั้งเครือข่ายมาปฏิบัติหน้าที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนไม่ได้ และในส่วนของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) หาก ป.ป.ช. มีความเช่นเดียวกับ สปช. ก็จะใช้วิธีการส่งเรื่องย้อนกลับไปให้ผู้แต่งตั้งพิจารณา คือ คสช. ซึ่ง กรธ. ต้องมีความชัดเจนในเรื่องนี้ด้วย</p>
<p>คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. อำนาจหน้าที่ในการไต่สวนนักการเมืองและข้าราชการระดับสูงของหน่วยราชการต้องสามารถไต่สวนข้าราชการระดับรองลงมา เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี ได้ ตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2550 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554) 2. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต หรือ สปท. ควรตั้งขึ้นตามกรอบอัตรากำลังที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนด มีอำนาจหน้าที่รองรับงานของ ป.ป.ช. และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในกระทรวงต่าง ๆ เพื่อช่วยขับเคลื่อนงานด้านปราบปราม ช่วยทำคดีได้รวดเร็วขึ้น ไม่ค้างอยู่ที่ ป.ป.ช. มากเกินไป 3. การมี ป.ป.ป. ตร. ขึ้นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อทำคดีร้องเรียนเกี่ยวกับตำรวจเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่สามารถไต่สวนก่อน ส่งมายัง ป.ป.ช. ได้

องค์กรอิสระ	ข้อเสนอแนะ
	<p>ส่วน ป.ป.ช. ก็ไต่สวนในคดีสำคัญ ๆ ปีหนึ่งก็ไม่เกิน 2,000 เรื่อง ก็จะทำงานไปได้อย่างรวดเร็ว เกิดประสิทธิภาพ และการยอมรับใน ป.ป.ช. ก็จะมีมากขึ้น</p> <p>4. กรณีการควบรวม ป.ป.ช. กับ ป.ป.ท. นั้น ในหลักการ ป.ป.ท. มีความสำคัญในการประสานงานกับรัฐบาล ป.ป.ท. ขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหารและนายกรัฐมนตรี สามารถขับเคลื่อนการปราบปรามทุจริตเป็นหลักได้ ภารกิจก็ไม่ได้กระทบต่อกัน หากรวมกันจะเป็นองค์กรใหญ่เกินไป</p> <p>5. วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ ป.ป.ช. 9 ปี ก็ไม่ได้ยาวนานเกินไป สามารถทำคดีและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ต่อเนื่องได้</p>
คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)	<p>1. เรื่องอำนาจการเลือกตั้งใหม่ หรือใบเหลือง และการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง หรือใบแดง ก่อนและหลังเลือกตั้ง ขอให้ กกต. มีอำนาจแจกใบแดงแก่ผู้สมัครที่ทุจริตออกจากการเลือกตั้งก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าพบว่ามี การทุจริตเชื่อมโยงไปยังผู้สมัคร กกต. ต้องมีอำนาจแจกใบแดงเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งเป็นเวลา 1 ปี ส่วนหลังลงคะแนนเลือกตั้ง ในช่วงก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าพบกรณีทุจริต แม้ไม่เชื่อมโยงถึงผู้สมัคร กกต. สามารถให้ใบเหลืองเพื่อเลือกตั้งใหม่ อีกทั้งภายหลังการประกาศผลการเลือกตั้ง หากพบการทุจริตที่เชื่อมโยงหรือไม่เชื่อมโยงถึงผู้สมัคร กกต. จะส่งเรื่องไปศาลอุทธรณ์ ถ้าศาล ยืนตามมติ กกต. คือ ใบเหลืองก็ให้มีการเลือกตั้งใหม่ ถ้าเป็นใบแดงก็จะตัดสิทธิทางการเมืองตลอดชีวิต</p> <p>2. การแก้ปัญหาการทุจริตเลือกตั้งนั้น กกต. ขอให้ มี กกต. ประจำจังหวัดต่อไป เพื่อรองรับการแก้ปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันทั่วทั้งที่ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กกต. ประจำจังหวัดต้องไม่เป็นข้าราชการ หรือบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้น

องค์กรอิสระ	ข้อเสนอแนะ
	<ul style="list-style-type: none"> - การสืบสวนสอบสวนในพื้นที่ กกต. ประจำจังหวัดต้องได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสืบสวนสอบสวนร่วมกับพนักงานสืบสวนสอบสวนในการเสนอความเห็นสำนวนสืบสวนสอบสวนทุกสำนวน การแต่งตั้งตำรวจเป็นอนุกรรมการสืบสวนสอบสวนร่วมกับพนักงานสืบสวนสอบสวนประจำสำนักงาน กกต. ประจำจังหวัด ต้องเป็นตำรวจในจังหวัดใกล้เคียง หรือจังหวัดอื่น ๆ เพื่อลดปัญหาในทางที่เป็นคุณแก่ผู้สมัคร - การเพิ่มอำนาจให้พนักงานสืบสวนสอบสวนของสำนักงาน กกต. ประจำจังหวัด ให้มีอำนาจตรวจค้นหรือจับกุมได้ - ออกกฎหมายหรือระเบียบให้ กกต. ประจำจังหวัด มีอำนาจในการตรวจสอบโครงการที่ใช้งบประมาณต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท 3. จัดให้มีกฎหมายคุ้มครองพยานในคดีเลือกตั้ง 4. กำหนดโทษการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ตัวการ หรือหัวคะแนนได้รับโทษการกระทำความผิดนั้น 5. การนับคะแนนเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ควรนับที่หน่วยเลือกตั้ง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการประเมินคะแนนเสียง

สรุปและข้อเสนอจากผู้ศึกษา

จากการที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ได้ให้องค์กรอิสระมาให้ข้อเสนอและข้อคิดเห็นนั้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ เนื่องจากที่ผ่านมาปัญหาขององค์กรอิสระมักจะประสบปัญหาในการดำเนินงาน และมีข้อร้องเรียนจากผู้ที่ได้รับผลกระทบต่าง ๆ ดังนั้นการรับฟังข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นขององค์กรอิสระ จะช่วยทำให้การทำงานขององค์กรเหล่านี้มีความเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ถึงแม้จะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งหมด แต่อย่างน้อยก็ทำให้องค์กรเหล่านี้มีเครื่องมือสำคัญในการปราบปรามและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันต่าง ๆ ให้ลดน้อยลงไป และมีการจัดลำดับคอร์รัปชันที่ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา

บรรณานุกรม

ข้อเสนอองค์การอิสระถึง 'กรธ.' (13 ตุลาคม 2558). ข่าวสด (กรอบข่าย). น. 3 (บนซ้าย). สืบค้นจาก
ฐานข้อมูล IQNewClip